

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
Академија за судии и јавни обвинители

**ПРЕДЛОГ
ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА АКАДЕМИЈАТА ЗА
СУДИИ И ЈАВНИ ОБВИНИТЕЛИ
ЗА 2013 ГОДИНА**

Скопје, февруари 2013 година

СОДРЖИНА

I. ПРЕДГОВОР	3
II. СТРАТЕШКИ ПЛАНОВИ И РАЗВОЈНИ ПРАВЦИ	3
1. Просторни капацитети	5
2. Човечки ресурси	6
3. Почетна обука	6
4. Континуирана обука.....	8
5. Домашна соработка	15
6. Меѓународна соработка	16
7. Информатички технологии (ИТ).....	19
8. Библиотека	19
9. Буџет и инвестиции	21

I. ПРЕДГОВОР

Основањето и целосното функционирање на Академијата за судии и јавни обвинители во изминатите 6 години, на планот на почетната, континуираната обука, како и меѓународната активност претставува приоритет во реформите на судството во Република Македонија во насока на јакнење на неговата компетентност, професионалност и независност, што пак претставува значаен предуслов и критериум за отпочнување на преговорите на Република Македонија како земја кандидат за членство во Европската унија.

Постигнатите резултати на Академијата позитивно беа оценети од страна на Европската Комисија во извештаите за напредокот на Република Македонија за 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 и 2012 та година.

II. СТРАТЕШКИ ПЛАНОВИ И РАЗВОЈНИ ПРАВЦИ

Со усвојувањето на новиот Закон за Академија за судии и јавни обвинители, воведени се значајни измени во однос на претходниот законски текст, особено во доменот на почетната обука, а исто така институцијата доби и поширок спектар на дејности предвидувајќи можност и за спроведување на аналитичка дејност од областа на правосудната теорија и практика. Ваквите измени, скоро во сите сегменти на работењето повлекуваат измена на целокупната подзаконска регулатива на Академијата.

Во врска со имплементацијата на новиот закон особено ќе се внимава на градење на капацитети за водење на разни статистики, анализи, воспоставување и равивање на систем на контрола на квалитетот на обуките, подготовка и развивање на методологија за оценка на потребите за обука на сите целни групи и во таа смисла ќе се работи на развој на индикатори и мерливи показатели за мерење на успешноста на обуките, развој на најсовремен сопствен систем на анализа на индикаторите за оценка на обуките, развој на стратешко планирање на обуките; развој на систем на буџетско планирање на обуките итн. Во тој правец од исклучително значење е понатамошната реализацијата на компонентите на двегодишниот ИПА проект за понатамошно јакнење на капацитетите на Академијата.

Во текот на 2012 година беа усвоени Измени и дополнувања на Статутот на Академијата за судии и јавни обвинители („Службен весник на

Република Македонија“, бр. 50/2012 од 17.04.2012 година), со кои се направи усогласување со Одлуката на Уставниот суд на Република Македонија, У. број 156/2010-0-1 од 29.02.2012 година.

За натамошна имплементација на новините во Законот за Академијата за судии и јавни обвинители беше донесен Правилник за полагање на приемниот испит во Академијата за судии и јавни обвинители („Службен весник на Република Македонија“, бр. 60/2012 од 16.05.2012 година).

Исто така беа донесени Измени и дополнувања на Кодексот на деловна етика и однесување на вработените во Академијата за судии и јавни обвинители, Правилник за безбедност и здравје при работа и Процедури за регистрација на надворешни корисници на информатичкиот систем на Академијата за судии и јавни обвинители.

Од особено значење за 2013 година ќе биде приемот на 5-та генерација на кандидати на почетната обука и спроведување на почетната обука во понатамошниот двегодишен период.

Академијата преку систематска обука на обучувачите и одржување на почести средби со предавачите и тимовите на предавачите, ќе настојува да го развива и унапредува наставниот кадар, а особено ќе се работи на унапредување на капацитетите на предавачите и менторите, преку нивен престој во школите со сличен модел од Европа, со покана на странски експерти и создавање на сопствена база на предавачи по специјализирани области, развој на литература, наставни материјали и скрипти за одделни области од обуките и нивна широка дистрибуција до секој судија, јавен обвинител и администрацијата.

Во таа смисла од особена важност ќе биде понатамошна реализација на компонентите од тригодишниот проект за билатерална соработка со Амбасадата на Република Франција, во рамки на која е предвидено преку експертските мисии од Националната школа за магистрати да се дијализира нова рамка, структура и методологија на почетната обука во која ќе бидат имплементирани искуствата од оваа школа, но секако адаптирани на националните услови и потребите на домашното правосудство.

Исто така во рамки на оваа билатерална соработка во тек е реализација на програма за изучување на францускиот јазик наменета за судии, јавни обвинители, кандидатите за судии и јавни обвинители и слушателите на почетна обука кои преку изучувањето на францускиот јазик не само што ќе придонесат за афирмација и негување на франкофонијата во Република Македонија туку и целните групи на Академијата ќе се подготвуваат за примена на европските и меѓународните прописи и стандарди.

Ќе се настојува да се креира и континуирано развива база на предавачи за правото на ЕУ и одделните области, како и меѓународното право, особено за Европската Конвенција за човекови права. И овде, од особено значење е техничката помош имплементирана од страна на ИПА проектот која се однесуваше во помош за дизајнирање на програма за правото на ЕУ со соодветна обука на определен број на обучувачи од оваа област и тоа за почетно и напредно ниво.

Академијата ќе продолжи да дава свој придонес во понатамошниот развој и спроведување на стратегијата за реформи на правосудството заедно со сите други чинители, секој во својот домен, во правец на создавање на модерно, ефикасно и стручно судство и самостојно јавно обвинителство и ќе работи на реализација на приоритетите и клучните активности предвидени со НПАА.

1. Просторни капацитети

Академијата е сместена во приземниот простор (локали) на станбени згради со вкупна површина од 609 м²

Во правец на проширување на постојните просторни капацитети на Академијата, заради непречено одвивање на почетната обука, континуираната обука како и целокупната дејност, беше изготвена физибилити-студија за нови просторни решенија за Академијата.

Физибилити студијата согласно стандардите за внатрешно уредување предвидува околу 2.000 м² административен простор.

Академијата ќе настојува и ќе се залага во соработка со Владата на Република Македонија–Министерството за правда и другите ресорни министерства за изнаоѓање и обезбедување можности за решавање на просторното проширување на Академијата. Ова проширување е неопходно со

цел Академијата да добие простор потребен за остварување на концепциските цели и задачи. Имено, со оглед на големиот број на меѓународни настани, конференции, потребата од одржување на симулирани судења, спроведување на испитите и сл., неопходно е постоење на просторни содржини кои ќе бидат адекватни на местото и улогата на Академијата во системот на правосудните институции.

2. Човечки ресурси

Во овој домен од исклучителна важност е пополнување на работните места предвидени со правилникот за систематизација на работните места што ќе овозможи вработување на стручни лица способни за комуникација со целните групи кои се специфични за дејноста на Академијата, за односи со домашните и странските проекти, а истовремено ќе се овозможи и правилно распоредување на работните обврски и искористеност на сите вработени во правец на остварување и унапредување на дејностите. Ова би подразбирало вработување не само на дипломирани правници, туку и економисти, социолози, информатичари, итн. Дополнителните вработувања во Академијата се неопходни со оглед на големиот опсег на активности на сите полиња, а особено големиот број на обуки кои се одржуваат на годишен план (232 за 2012 та) за најразлични теми и области за потребите на судиите и на обвинителите, како и со оглед на различниот состав во рамките на целните групи кои ги обучува Академијата или поканува како учесници и диспезираниот карактер (одржување на обуки по апелационите судови кои се подржани од вработените во стручната служба).

Исто така потребно е да се зајакне и раководната структура со оглед дека во моментот има само еден раководител на одделение.

Во таа смисла, ќе се развие и континуирано ќе се надградува систем на управување со човечки ресурси кој во целост ќе ги задоволува потребите на раководната структура но и на самите вработени, а со цел вработените и понатаму да го задржат но и да го зголемат интересот за работата во институцијата, а особено ќе биде од значење нивна понатамошна едукација и усовршување заради извршување на задачите кои се специфични за дејноста на институцијата.

Со цел за редовно следење на домашните и меѓународните измени на регулативата, праксата но и тековните случувања не само во доменот на правосудството туку и воопшто во доменот на развивање на системот на

управување со човечки ресурси, ќе се обезбеди континуирана обука на Службата за стручно помошно – технички работи преку програмите на Агенцијата за администрација но, и преку развивање на сопствени програми за обуки усогласени со посебниот карактер на профилот на вработените во Академијата со оглед на нејзината специфика, нивно оспособување за активно познавање на странски јазици, компјутерски технологии, подготовка и имплементација на програми со оглед на карактерот на дејноста и интензивните меѓународни контакти, развивање на способности за подготовка и имплементација на странски проекти, обуки за унапредување на менаџерските способности особено по најновиот меѓународен ЦАФ систем.

Оваа година вработените ќе ги посетуваат обуките согласно Годишната програма за обука на државни службеници за 2013 година, на покана на Министерството за информатичкото општество, како и обуки на покана од Владата на РМ и други државни органи и институции, а ќе аплицираат и на меѓународните обуки за администрација понудени од страна на МАТРА програмата на Кралството Холандија.

Во 2013 та година ќе се спроведе и проектот со Министерството за ИО во поглед на е-модулот за обука на стручната служба.

Директорот ќе продолжи со активностите на учество и работа во разните работни групи и форуми во земјата, како и со учество на меѓународните форуми на институциите за обука, на кој начин ќе настојува најновите трендови и најдобрите практики во однос на обуката за правосудството, заедно со сите надлежни органи на Академијата да ги имплементира, а со цел за подобрување на квалитетот на работењето.

Стручната служба на Академијата, покрај редовните активности, ќе продолжи со извршување на обврските кои произлегуваат од членството во одделни работни групи за спроведување на планираните активности за 2013 година согласно НПАА.

3. Почетна обука

Новините предвидени со Законот за Академија за судии и јавни обвинители укажуваат на големиот обем на активности кои мора да се спроведат заради воспоставување и развивање на нов систем на селекција и прием на кандидатите за почетна обука. Во таа смисла главниот фокус ќе биде на спроведување на приемниот испит и организирање на почетната

обука за V-та генерација, со посебен акцент на психолошкиот тест и тестот за интегритет кои за прв пат се спроведуваат во правосудството во Република Македонија.

Во поглед на почетната обука ќе се работи и на воведување на нова методологија за креирање, унапредување и спроведување на програмата, а особено преку развивање на практичниот аспект на наставата согласно насоките дадени во понудената Програма за почетна обука од ИПА проектот 2008-ма, па во тој правец ќе се работи на понатамошно унапредување на вештините и на способностите на предавачите за практична обработка на темите со комбинација на посета и работа по институтциите во текот на теоретската настава, но и унапредување на вештините на предавачите и менторите за што пообјективно оценување и детектирање на слабостите и талентите и посебните занења кај секој кандидат, со цел да се постигне објективна и фер ранг листа на кандидатите која ќе ја олесни изборната постапка од страна на двата Совети.

Со цел да се постигне континуитет во имплементација на системот на почетна обука, но и финансиска оправданост на обуката која се покрива од државниот, судски буџет, од особено значење ќе биде соработката на Академијата со Судскиот совет, Советот на јавните обвинители во насока на изработка и одржување на подолгорочна стратегија со проекција за пополнување на испразнетите судски и обвинителски места во основните судови и основните јавни обвинителства во Република Македонија со завршените кандидати од Академијата.

Имено, согласно стратегијата на двата совети за пополнување на испразнетите места и според предвидената динамика за прием на слушатели на почетна обука, за 2011- та и 2012-та, предвиден е прием на 29 кандидати во Академијата.

4. Континуирана обука

Континуираната обука е најопсежниот сегмент од работењето на Академијата и опфаќа целни групи во трите главни програми за обука, и тоа: општата програма за задолжителна континуирана обука, специјализираната програма за задолжителна континуирана обука и специјализирана програма за доброволна континуирана обука.

Основна обврска и предизвик за Академијата во наредната година претставува реализацијата на Годишниот Каталог на обуки кој е изготвен врз основа на спроведената и сеопфатна пишана методологија за оценка на потребите на сите целни групи, а усогласена со обврските за обука кои произлегуваат од НПАА, од Извештајот за прогресот на РМ, како и обврските од други меѓународни организации, како ГРЕКО комитетот и др., како и од потребите за понатамошно унапредување на професионалноста и стручноста на домашното правосудство како политички критериум за влез во ЕУ.

Особено внимание ќе се посвети на подобрување на системот на подготовка и организација на континуираната обука, со цел за подобра реализација на ИПА 2008 компонентата, со која се воведо систем на контрола на квалитетот во вид на употреба на стандардизирани обрасци на програмите за обуките, воведување на постојни едукаторски тимови кои ќе развиваат материјали за обука за посебни области (новина, веќе воспоставена со спроведените базични обуки за новиот ЗКП, кој метод ќе продолжи и во 2013-та година), заради ефикасност и пополнетост на обуките, но и заради навремено планирање на обврските на судиите и обвинителите, воведување на електронско пријавување на обуките, пилот оценка на ефикасноста на обуките определен период после обуката, која најпрвин ќе се спроведе во поглед на почетната обука, а потоа и во однос на одделни области од континуираната обука.

Исто така, ќе се работи на детектирање на индикатори за унапредување на обуките, преку систематско следење на прашалниците за обука, но и на систематизирање на сознанијата и извештаите добиени непосредно од самите целни групи, стручната служба на Академијата и од страна на предавачите и менторите.

Посебно внимание ќе се посвети на подобрување на децентрализираниот пристап на спроведување на обуките, каде со цел за подобра координација со апелационите судови и обвинителства, потребна е поголема поврзаност со Академијата и формирање на регионални канцеларии на Академијата, кои од своја страна ќе ги реализираат обуките во одделното апелационо подрачје, но и ќе водат анализи за вистинските потреби на целните групи и за ефикасноста на обуките.

Во насока на хармонизирање на праксата во одделните апелациони порачја, ќе се продолжи со праксата на организирање на тркалезни маси со

координативна улога и учество на Врховниот суд, на кои ќе се разгледуваат одделни прашања од граѓанската и кривичната област, а со цел за воедначување на судската пракса и создавање на поголема правна сигурност за граѓаните на РМ.

Од особено значење во иднина ќе биде соработката со двата совети во правец на утврдување на индивидуалните потреби на секој судија и обвинител за обука и за усовршување, особено со оглед на резултатите од годишната евалуација и оценка на нивната работа, а со цел за унапредување на нивните знаења во оние сегменти каде има потреба од подобрување на квантитетот и квалитетот на работењето.

Понатаму ќе се развива веќе воспоставената пракса на заеднички обуки со другите правни професии, односно со сите целни групи кои ги спроведуваат законите од областа на правосудството, адвокати, нотари, медијатори, извршители, претставниците од Министерството за правда итн.

Со цел за одржување и јакнење на угледот на Академијата како организатор и како солиден партнер во случаите на коорганизирање на обуки со странските партнери, особено во поглед на напредните и специјализирани обуки за правото на ЕУ и меѓународното право, потребно е да се врши правилен избор на учесниците на обуките кои ќе имаат претходни познавања и заинтересираност за темите со цел да се постигне поголема интерактивност и ефикасност на обуките.

За ефикасно организирање на обуките, од исклучително значење ќе биде понатамошната соработка со претседателите на судовите и јавните обвинители на јавните обвинителства, но и со Судскиот совет и Советот на јавните обвинители, во поглед на планирање и избор на обуките од страна на самите уесници, во целосна координација со нивните претседатели и јавните обвинители на обвинителствата, со цел да се обезбеди целосно и правилно одвивање на редоследот и планот на рочиштата, но и нормалното секојдневно функционирање на судовите и јавните обвинителства.

Исто така, во 2013 година Академијата ќе продолжи со организација на обуки во врска со практичната примена на новите решенија на Законот за парнична постапка, особено во однос на електронската достава на писмена во корелација со примена на Законот за податоци во електронски облик и електронски потпис и тоа со експерти од институции кои веќе имаат

воспоставена таква пракса во работењето. Исто така, посебно внимание ќе се посвети на темата докази и изведување докази според ЗПП со посебен акцент на доказното средство вештачење кое е новина во ЗПП, како и други теми кои се новина во ЗПП и кои се од значење за скратување на должината на постапките согласно стандардите на праксата на ЕСЧП. Согласно спроведената анкета и оценка на потребите на судиите од одделите за трговски спорови, помеѓу адвокатите и бизнис заедницата, согласно изразените потреби, но и поради потребата од зајакнување на бизнис климата и деловното опкружување, во 2013-та е зголемен бројот на обуките од оваа област кои понатаму ќе придонесат за унапредување на знаењата на судиите, особено во областите од правото на ЕУ и тоа ЕУ бизнис право, ЕУ трговското право, компаниското право, конкуренција, внатрешен пазар итн. Повеќето од овие обуки ќе бидат спроведени во соработка со УСАИД, претставниците на бизнис заедницата, стопанските комори во Македонија и Организацијата на работодавачите.

Во 2013 година ќе се работи на реализација не само на сите изработени и усвоени од Управниот одбор програми за континуирана обука, туку и на исполнување на многубројните обврски превземени со меѓународните проекти и меморандуми за соработка.

Од особена важност ќе биде подготовката на материјали за обука, особено од областа на европското и меѓународното право, како и зголемување на бројот на обуки од овие области имајќи го предвид статусот на Република Македонија на земја кандидат за членство во Европската Унија што ја наметнува потребата и широко познавање на оваа материја. Заради постигнување на висок квалитет на овие обуки, Академијата ќе настојува и во иднина да обезбедува предавачи од овие области од највисок ранг (судии и јавни обвинители, судии на меѓународните судови на пр. на Европскиот суд за човекови права, Меѓународниот суд на правдата, Европскиот суд на правдата, угледни професори, но и истакнати стручњаци од соодветната област.

И во 2013 година, главен акцент ќе биде ставен на обуките за новиот ЗКП и измените на Кривичниот законик, кои ќе бидат подржани од ОБСЕ и програмата ОПДАТ на Амбасадата на САД во Република Македонија,

За успешна имплементација на Законот за кривична постапка од исклучителна важност е навремена едукација на јавните обвинители,

судиите, претставниците на правосудната полиција и адвокатите. Заради ова, во текот на изминатиот период се спроведоа вкупно 35 базични обуки, секоја во траење од по 4 дена. Меѓутоа, за успешната имплементација на ЗКП, во текот на 2013 година, според Акциониот план за спроведување на ЗКП планирано е да биде спроведена напредна обука по специјализирани модули и студиски посети за искусствено учење.

Целта на напредната обуката е натамошно, продлабочено стекнување на знаења, но истовремено и понатамошно јакнење на способностите на клучните носители на законот. Со оглед на ова, акцентот во напредната обука првенствено се става на практично, искусствено учење, кое подразбира методологија која во основа ја има практичната работа која обезбедува стекнување на потребни способности низ обиди и грешки со корективни активности. Планирано е да спроведат 32 напредни обуки според 4 модули поделени по одделните фази на кривичната постапка и 3 тркалезни маси за судиите и обвинителите од највисоките инстанции.

Во спроведување на наведените обуки ќе се оствари тесна соработка со МВР на РМ, Управата за финансозна полиција, Царинската управа, Адвокатската комора, чии претставници се дел од едукаторските тимови и чии претставници кои поминале низ базичните обуки за ЗКП, ќе бидат учесници и во напредните обуки.

Напредната обука за примена на новиот ЗКП ќе се реализира во две фази:

- **Првата фаза** ќе ги опфати јавните обвинители од јавните обвинителства со проширена надлежност, јавните обвинителства во Вишите јавни обвинителства, судиите од кривични оддели во судовите со проширена надлежност, судиите кои работат на кривичните оддели во Апелациските судови, 115 претставници на правосудната полиција и 38 адвокати (прва група учесници). Оваа фаза се предвидува да се спроведува во текот на 2013 година и тоа почнувајќи од март 2012 година до крајот на 2013 година.
- **Во втората фаза** ќе бидат опфатени оние претставници од правата група учесници кои не ја поминале специјализираната обука и јавните обвинители од јавните обвинителства со основна надлежност, судиите од кривични оддели во судовите со основна надлежност, советници и

стручни соработници во јавните обвинителства, советници и стручни соработници кои работат на кривична материја во судовите, кандидати за судии и јавни обвинители, учесници во Академијата за обука на судии и јавни обвинители на РМ, 115 претставници од МВР 38 адвокати (втора група учесници). Оваа фаза се планира да се спроведува во текот на 2014 година.

Секој од овие модули ќе биде реализиран по 8 пати во текот на 2013 година со по 28 учесници, при што ќе бидат опфатени вкупно 896 учесници од сите целни групи (јавни обвинители, судии од кривичната област, адвокати и претставници на правосудната полиција).

Исто така, планирани се и студиски посети за стекнување на искуствени знаења по пат на размена на искуства со правосудните институции на државата каде се реализира посетата.

Во текот на 2013 година планирани се 6 студиски посети, наменети за судии, јавни обвинители и правосудната полиција.

За секој од пооделните модули, тимовите на предавачи ќе изработат наставни материјали кои ќе бидат рецензирани од професорите на кривична катедра и ќе се финализира и Прирачникот за ЗКП со теркови за постапување по одделни процесни дејствија.

Заради успешна подготовка на судиите и обвинителите за примена на новиот ЗКП кој ќе почне да се применува во декември 2013-та година, со Американската амбасада е договорен проект за партнерство помеѓу судиите од Македонија и САД, која ќе се реализира преку воспоставување на директни партнерски односи судија-судија, преку прием на американските судии и нивно запознавање со домашниот кривично правен систем како и студиски посети на нашите судии во САД.

Со оглед дека голем број на институти во новиот ЗКП за прв пат се применуваат, ќе се организираат обуки и советувања со експерти од САД, Велика Британија, Канада и други држави со адверзијален систем.

Особено ќе се внимава да бидат реализирани доволен број на обуки од областа на спроведувањето на антикорупциската политика и измените на КЗ и тоа посветени на спречување, превенција и меѓуресурска соработка во областа на корупцијата, проширена конфискација и одговорност на правните

лица, како и почитување на човековите права во однос на слобода на изразување и медиуми, особено во поглед на граѓанските судии, кои по декриминализација на клеветата ќе одлучуваат во предметите за граѓанска одговорност. Од особен интерес за целните групи се обуките за заштита на личните податоци и имотни права, заштита од дискриминација, правата на децата, забрана на тортура и нехумано и деградирачко однесување, како и почитување и заштита на правата на малцинствата и културните права. Исто така, ќе се организираат обуки кои се од значење за спроведување на програмите на одделните министерства и државни органи во поглед на создавање на поволна инвестициска клима во државата преку унапредување на занењата на судиите од стопанската област, правата од интелектуална сопственост, стечај, тргување со хартии од вредност итн.

Со цел за подготовка на РМ за претстојната оценска мисија на ГРЕКО, за 4 от Круг на Оценка, кој се однесува на превенција на корупција на пратениците, судиите и обвинителите, Академијата во соработка со двата совети и ДКСК ќе организира голем број на обуки за етичкиот кодекс и антикорупциските теми, како судир на интереси, изјави за имот, подароците, надворешните платени и неплатени активности на судиите и обвинителите.

Ќе се зголеми бројот на обуките за странски јазици (француски и англиски) и за работа со компјутер. Ова е од особено значење за исполнување на новите услови за избор на судиите во повисоките судови согласно измените на Законот за судовите кои ќе стапат во сила од 1.7.2013 та година со кои се воведува мерит систем во напредување во кариерата, а согласно кои еден од условите е и поседување на меѓународен сертификат за познавање на јазиците на ЕУ, а задолжително англискиот. Заради утврдување на нивото на познавање на англискиот јазик, ќе се организира тестирање а согласно добиените резултати, ќе се креираат е-модули за учење на англиски јазик, на почетно и напредно ниво, адаптирани на потребите на правосудството.

Ќе се продолжи и со континуирана обука на судските и јавнообвинителските службеници согласно веќе усвоените тригодишни Рамковни програми и усвоениот Годишен каталог за обука за овие целни групи, изработен во тесна соработка со Здружението на судска администрација, Судско буцестскиот совет и Советот на судската служба, со кое постои тесна координација и при изборот на предавачите и темите.

Во насока на успешна и квалитетна реализација на обуките во 2013 година се планира проширување на листата со нови предавачи.

5. Домашна соработка

Академијата ќе ја продолжи и унапреди соработката со сите институции застапени во Управниот одбор на Академијата, особено со Врховниот суд на Република Македонија, Јавното обвинителство на Република Македонија, Судскиот совет на РМ, Советот на јавните обвинители на РМ и Министерството за правда. Од особена важност ќе биде и унапредување на соработката со Управниот суд, Вишиот Управен суд и со апелационите судови и вишите јавни обвинителства во насока на успешна реализација на децентрализираната обука и спроведување на тркалезни маси за унапредување на усогласување и воедначување на судско-обвинителската пракса.

И во 2013 година ќе се развиваат и унапредуваат специјализираните програми за обука на повисоките и највисоките судови - тркалезни маси за апелационите судови и Врховниот суд, за вишите јавни обвинителства, Јавното обвинителство на Република Македонија и Основното јавно обвинителство за организиран криминал, за претседателите на судовите и јавните обвинители на јавните обвинителства, на Управниот суд, Вишиот управен суд, за Судскиот совет и Советот на јавните обвинители, како и за Судско буџетскиот совет. Исто така, ќе се организираат специјализирани обуки за новоизбрание судии и јавни обвинители.

Преку организирање на заеднички и мултидисциплинарни обуки со учество на предавачи и учесници од разни профили, ќе продолжи соработката со Адвокатската комора на РМ, Нотарската комора, Комората на извршителите, Комората на медијаторите и другите институции, професионални организации, првенствено Здружението на судиите и Здружението на јавните обвинители на РМ и невладиниот сектор, со кои судиите и обвинителите остваруваат соработка на планот на спроведување на одделните закони.

Воедно, Академијата ќе работи на реализација на обврските од склучените меморандуми со голем број на домашни институции како Центарот за обука при МВР на РМ, Управата за јавни приходи, Комисијата за заштита од дискриминација, Комисијата за заштита на правото на слободен пристап до информации.

6. Меѓународна соработка

Академијата, како и во изминатите години особено внимание ќе посветува на развој и унапредување на соработката со други школи во сите сегменти од заеднички интерес, а особено преку размена на законски и подзаконски акти, размена на учесници, предавачи, ментори, испраќање на судии и јавни обвинители на студиски посети, особено обезбедување на можност за подолготрајни престои во Европскиот суд за човекови права.

Во претстојниот период ќе се продлабочува соработката со меѓународните проекти, а особено значајна ќе биде соработката со следните главни проекти:

в) МАТРА Проект за јуриспруденција - чија цел е јакнење на принципот на владеење на правото и користењето на јуриспруденцијата во македонскиот правен систем. Завршувањето на овој проект ќе доведе до најзначајниот бенефит-воспоставување на селектирани домашни и пресуди на меѓународните судови на посебно за таа цел дијагностицираната веб страна на Врховниот суд на РМ, како надлежен суд за воедначување на судската пракса кое ќе доведе до значително подобрување на правната сигурност и еднаквоста на граѓаните пред законот.

Во текот на месец март, 2013 година ќе се реализира Завршна конференција како заокружување на целиот проект и на истата ќе бидат презентирани резултатите од тригодишниот проект.

На планот на организацијата на обуките во рамките на континуираната обука, Академијата ќе ја продолжи соработката со следните Проекти:

- **ИРЗ** – обуки за Управното судство, ЗПП, менаџирање со судовите, и обуки за претседателите на судовите, корупција во судството
- **ГИЗ** – проект за јакнење на капацитетите на обвинителството за организиран криминал- организација на две обуки во насока на подобрување на знаењето на судиите, јавните обвинители, припадниците на полицијата, царината и припадници на други агенции и институции, и тоа:
 - Работилница на тема: Истраги во случаите на прекуграничен и организиран криминал: зајакнување на соработката помеѓу полицијата, обвинителството, другите државни агенции и засегнатите интернационални страни (земајќи ги во предвид

- новите задачи и надлежности на ПСО) / Соработка ПСО со полицијата и другите засегнати страни под новиот ЦПЦ
- Работилница на тема: Европските правни инструменти за прекугранична соработка во случаите на организираниот криминал и корупција (Судска соработка во кривичната материја)
 - **Со Проектот на УСАИД за јакнење на судството**, Академијата ќе соработува на организација на семинари и тркалезни маси за судиите од одделите за трговски спорови, (4), обука за претседателите на судовите и судските администратори за управување и менаџирање со судот, обуки за службите за односи со јавноста, менаџирање со стресот, обуки за судиите и судските администратори за управувањето со судските предмети според видот на предметите како и организација на работните средби на граѓанските оддели на апелационите судови.
 - **ЕИПА** – три обуки, од кои: напредна обука за подобрување на квалитетот на правосудниот систем ЦАФ системот (систем на контрола на управување во судството), Судство и медиуми и Право на ЕУ – Заштита на животна средина и една заедничка обука помеѓу Академијата, Правосудната Академија на Србија и ЕИПА. Исто така во рамки на оваа соработка се предвидува и учество на пет судии/јавни обвинители на семинари во ЕИПА во Луксембург од отворениот каталог на обуки на овој институт.
 - **УНЦХР** – регионална конференција со ТАИЕКС, специјализирана обука за азил и миграција во втората половина на 2013 година за судиите и советниците на Управниот суд и Вишиот управен суд
 - **ТАИЕКС** – организација на 9 настани (6 работилници, 1 регионална конференција и 2 студиски посети) во периодот Јануари-Јули 2013 година кои се веќе одобрени, и тоа:
 - Работилница на тема: „Трговија со луѓе и криумчарење мигранти“
 - Работилница на тема: „Етика на судиите и јавните обвинители / Спречување на конфликт на интереси“
 - Работилница на тема: „Борба против корупција и поткуп / Корупција во постапките за јавни набавки
 - Работилница на тема: „Конфискација на приноси од кривични дела / Улогата на органите надлежни за управување со конфискуван имот
 - Работилница на тема: „Економски и финансиски криминал / Перење пари

- Работилница на тема: „Борба против тероризам
- Регионална конференција на тема: Азил и миграција
- Студиска посета на Националната школа за магистрати во Барселона
- Студиска посета на обучувачите за новиот закон за кривична постапка во Република Ирска

Се очекува одобрување на уште 9 дополнителни работилници за кои Академијата аплицираше согласно потребите за обука следејќи ги законските измени и тенденции на усогласување со правото на ЕУ, а кои би се одржале до крајот на 2013 година, на следниве теми:

- Работилница „Парнична постапка во ЕУ“
- Работилница „Заштита на жртви и сведоци“
- Работилница „Антидискриминација“
- Работилница „Правда и судска медицина“
- Работилница „Меѓународна соработка во семејните спорови“
- Работилница „Малолетничка правда“
- Работилница „Меѓународно трговско право / Трговски спорови со меѓунариоден елемент“
- Регионална конференција „Борба против корупција“
- Обука за вработените во Академијата „Компаративни искуства на Правосудните Академии во земјите-членки на ЕУ“

- **Совет на Европа** – 5 обуки за одделните членови од ЕКЧП и 1 регионална конференција за соработката помеѓу владините агенти во Регионот
- **ОПДАТ** – коорганизација со ОБСЕ на 35 обуки за новиот ЗКП, обука за Спогодување за вина и тркалезна маса на истата тема, 2 обуки за Форензични вештачења, Студиска посета во САД, 2 еднонеделни програми за партнерство меѓу судиите на САД и РМ кои ќе се одржат во Република Македонија и 1 еднонеделна програма за партнерство помеѓу судиите на САД и Р, која ќе се одвива во САД, 1 обука за борба против корупција и 1 една за судски вештини во вид на сумулирани судења со размена на искуства со судии од САД.
- **ОБСЕ** – коорганизација со ОПДАТ на 35 обуки за новиот ЗКП, обуки за обучувачите за новиот ЗКП и изработка на тренинг материјали по модули, на Прирачник за ЗКП, обуки за

антидискриминација, за криминал од омраза и за одговорност на правни лица.

- **Амбасада на Република Франција**- продолжува тригодишен договор за соработка во областа на правосудството, соработка со Националната школа за магистрати, во почетната и континуираната обука (ЕНМ), часови по француски јазик, унапредување на капацитите на управното судство, краткорочни и долгорочни престои на судии, јавни обвинители во ЕНМ и во Европскиот суд за човекови права, превод и размена на материјали и други сегменти во судството кои ќе се покажат за потребни
- **Британска Амбасада** – 2 дводневни обуки, од кои една обука за Транспарентноста во функција на превенција на корупцијата во правосудството и една обука посветена на Членот 10 од ЕКЧП.
- Проект за пробација со Управата за извршување на санкции при МП
- Проект за медијација кој ќе опфати обуки за обучувачи за медијација, обуки за медијација
- ИПА проект за ЗКП во делот на обуките и изработка на разни прирачници и упатства

Академијата и во 2013 година ќе продолжи со интензивирање на меѓународната соработка преку учество на судии и јавни обвинители на семинари, конференции и студиски престои во странство, прием на странски делегации, како и активности во правец на склучување на нови проекти и билатерални спогодби за соработка, размена на кандидати, предавачи и ментори. Нашите судии и ЈО ќе учествуваат на семинарите организирани од Академијата за европското право (ЕРА), Регионалната иницијатива за антикорупција, Националната школа за магистрати на Франција итн.

7. Информатички технологии (ИТ)

Како приоритети во однос на сегментот информатички технологии во 2013 година ќе бидат :

- **Имплементација на АСЈО системот за управување со процесите на Академијата и тоа :**
 - Електронско пријавување на настаните од страна на учесниците преку web порталот на Академијата
 - Имплементација на електронската библиотека и обезбедување пристап до истата за сите заинтересирани правни професионалци.
 - Имплементација на електронската архива

- **Целосна имплементација и надградба на *e-learning* систем (системот за електронско учење или учење од далечина)**

Со воспоставување на системот за електронско учење и негова целосна имплементација во голема мера ќе се поедностави процесот на учење, бидејќи пристапот до обуката и материјалите за обука ќе бил многу полесен и пофлексибилен. Исто така, значително ќе се намалат трошоците за обуките, бидејќи системот за електронско учење ќе биде важен дел од стратегијата на Академијата и за децентрализираната обука. Брзиот пристап до различни видови на електронски обуки и материјали се очекува да резултира во успешно завршени виртуелни предавања, без притоа да предизвика дополнителен напор во секојдневната работа на судиите и јавните обвинители. Во 2013 година планирани се следниве активности за подобрување на системот за електронско учење:

1. Подобрување на интерактивноста на модулот е-Учење преку воведување на webstreaming односно реална видео конференција
2. Одржување на 4 специјализирани Обуки за користење на системот за електронско учење во секое апелационо подрачје по една обука и тоа:
3. Одржување на 4 Обуки преку системот за електронско учење, Конфискација, Право на ЕУ , како и презентација на интерактивните курсеви на Обуките за Член 10 и Член 8 од ЕКЧП како и поткуп преку концептот на службено лице корупција кои веќе постојат на системот и се достапни до судиите јавните обвинители и правните професионалци.
4. Подготвување на нови интерактивни курсеви за право на ЕУ, Праксата на ЕСЧП

5. Поврзување со HELP Програмата во делот на користење на ресурсите и eLearning курсевите, како и воспоставување на страна со македонска поддршка во рамките на HELP 47 .

- **Одржување и редовно ажурирање на веб страната**

Академијата воспостави нова целосно редизајнирана веб страна преку која се влегува во новиот веб портал на Академијата. Новиот кориснички интерфејс овозможува лесно користење од страна на сите целни групи на Академијата, меѓународни партнери но и од сите заинтересирани лица.

Целосно новиот изглед и структурата на веб-страницата на Академијата претставува примарен медиум за претставување на Академијата и нејзината суштина. Новата веб страна ќе продолжи да биде медиум за објавување на сите позначајни активности, но и за пристап на сите заинтересирани во е-системот, е-учењето и е-библиотеката. Веб-страницата претставува влез во АСЈО системот за управување со процесите на Академијата и системот за електронско учење, низ нејзиниот интерфејс учесниците на настаните самостојно ќе се пријавуваат на обуките додека организаторите ќе управуваат со подготовка на обуките, крајната цел е судиите и обвинителите да добијат корисни информации во поглед на индивидуалните обуки, редовност во посета на одредени обуки и степенот до кој го оствариле нивниот законски годишен минимум. Со интегрирање на базата на податоци од библиотеката, веб-страницата овозможува многубројни материјали во електронска форма, како и влез до онлајн-ресурси на други институции.

Веб страната вклучува и линкови на веб страните на домашните и странски институции со кои Академијата соработува и чија дејност и пракса е од значење за правосудната област.

За зачувување на современиот изглед и содржина на веб страната, неопходно ќе биде нејзино секојдневно одржување, навремено објавување на сите тековни и идни настани, како и на важечки домашни и меѓународни прописи.

8. Библиотека

Во текот на 2012 та година Академијат направи значителен исчекор со издавањето на повеќе компилации и збирки на пресуди на ЕСЧП кои претставуваат драгоценото четиво и алатка за секојдневната работа на судиите

и обвинителите, но со оглед дека се објавени и на веб страната истите се достапни и за другите заинтересирани правници, но и за пошироката јавност.

За таа цел ќе продолжи со континуираното објавување на нови публикации и тоа Третиот том на Мислењата на ЦЦЈЕ со реферетните најнови документи на Советот на Европа, нови преведени пресуди на ЕСЧП за недискриминација, збирка на пресудите за чл.10 од ЕКЧП. Ќе се работи на збогатување на библиотечниот фонд со домашна и странска правна литература и стручни списанија, набавка на законски текстови согласно тековните измени, а особено развивање на богата референтна литература за одделните модули со реферетните Директиви и Регулативи на ЕУ, пресуди на Судот на правдата во Луксембург, како и референтните документи на Совет на Европа, Обединетите Нации и праксата на Европскиот Суд за човекови права.

Во рамките на Проектот ИПА наменет за јакнење на институционалните капацитети на Академијата беше целосно надграден новиот библиотечен софтвер кој овозможува полесна обработка на публикациите кои го сочинуваат библиотечниот фонд, а од друга страна, со лесната навигација, овозможува на крајните корисници, полесен, побрз и поедноставен електронски пристап до библиотеката на Академијата, како и поголем број на информации за публикацијата која се пребарува, па така на пример, преку прозорецот за пребарување, корисникот има можност да пребарува одредена публикација по клучен збор, име и презиме на автор, ИСБН и т.н. Исто така, со надградувањето на софтверот, корисникот ќе има можност да види и дел од кратката содржина за секоја публикација, што претставува одлична насока во изборот на потребната публикација.

Во насока на поголема транспарентност и поширок пристап на стручната јавност до што поголем број на информации од областа на правото и пристап до правните системи на земјите од Европа и светот, Библиотеката на Академијата ќе продолжи со континуирано објавување на својата Веб страница, на стручна литература, списанија, како и релевантни информации и линкови до сите меѓународни и домашни институции.

9. Буџет и инвестиции

Една од приоритетните инвестициони активности на Академијата е обезбедување на адекватен деловен простор кој ќе ги задоволува потребите

за непречно и ефикасно реализирање на програмите за обука, како почетна така и континуирана обука.

Покрај тоа, во рамките на инвестициите потребно е набавка и на опрема за превод заради успешно реализирање на настаните кои се организираат во соработка со меѓународни проекти и институции.

И во наредниот период, Академијата ќе ги извршува своите финансиски и буџетски активности согласно законските прописи од оваа област и целосно почитувајќи ги насоките дадени од Судскиот буџетски совет во поглед на реално планирање на потребните средства како и ефикасно менаџирање со одобрените финансиски средства.

На Академијата за судии и јавни обвинители за 2013 година и е одобрен буџет од 27.584.000,00 денари. Во однос на 2012 година одобриениот буџет е за 2,5% помал. Со овие одобриени средства во 2013 година Академијата има обврска да ги подмири обврските кои беа пренесени од 2012 година, а кои изнесуваат 757.862,00 денари, како и да ги реализира активностите кои ќе се преземат во тековната година.

Академија за судии и јавни обвинители
Претседател на Управен одбор,
Љубомир Јовески